

Problemy opieki i wychowania w instytucjach - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Problemy opieki i wychowania w instytucjach
Kod przedmiotu	05.0-WP-PEDP- POWI
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr Krzysztof Zajdel - dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Konwersatorium	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Nabycie wiedzy o elementach organizacyjnych i funkcjonalnych placówek opieki całkowitej oraz instytucji wspierających dziecko i rodzinę w środowisku lokalnym, poznanie trudności związanych z organizacją procesu opieki i wychowania w instytucjach.

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych, wiedza z pedagogiki opiekuńczej i metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Zakres tematyczny

Wykłady

Prawne uregulowania opieki kompensacyjnej – regulacje opieki kompensacyjnej w prawie polskim, zmiana struktury i usytuowania placówek opiekuńczo-wychowawczych, zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Proces usamodzielniania wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Utrudnienia w przygotowaniu wychowanków do samodzielnego życia, pełnienia ról rodzinnych i zawodowych. Nieefektywny model placówki opiekuńczo-wychowawczej – wady obiektywne i subiektywne, wady organizacyjne i psychologiczne opieki instytucjonalnej. Problemy związane z organizacją nauki własnej w placówce, problemy związane z organizacją czasu wolnego w placówkach opieki całkowitej. Zaburzenia rozwoju i zachowania wychowanków pieczy zastępczej - zaburzenia w stanie zdrowia i rozwoju, zaburzenia sfery emocjonalnej, trudności i niepowodzenia szkolne, zaburzenie relacji z rówieśnikami, nieakceptowane formy zachowań, przyczyny zaburzeń. Stany psychoemocjonalne utrudniające społeczne przystosowanie wychowankom instytucji opieki całkowitej – poczucie inności, poczucie tymczasowości, poczucie osamotnienia, źródła przeżywanych stanów. Możliwości ograniczania i kompensowania ujemnych stron opieki instytucjonalnej. Walory opieki instytucjonalnej. Praca z rodzinami wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej – podstawy pracy z rodziną wynikające z nauki o więzi, cele i etapy pracy z rodziną wychowanka, formy i metody pracy z rodziną, przykłady programów realizowanych w placówkach.

Ćwiczenia

Rodzinne formy opieki zastępczej – rodzinny dom dziecka i wioska dziecięca, wartości rodzinnych form opieki zastępczej, specyficzne problemy w instytucjach o charakterze rodzinnym. Instytucjonalna piecza zastępcza – placówki interwencyjne, socjalizacyjne i wielofunkcyjne. Problemy w organizacji procesu opieki i wychowania w placówkach wsparcia dziennego (świetlica, ognisko wychowawcze, bursa). Trudności w organizacji procesu opieki i wychowania w instytucji opieki częściowej. Działalność instytucji wsparcia w środowisku lokalnym. Działalność instytucji wsparcia w środowisku lokalnym. Organizacja procesu opieki i wychowania w szkole.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia – dyskusja, praca w małych grupach, praca z materiałem źródłowym, prezentacja problematyki przez studentów.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.1.W7. organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	• K_W17	• aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • kolokwium • Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego - Prezentacja dotycząca wskazanego przez prowadzącego zagadnienia	• Konwersatorium
E.1.W14 warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	• K_W18	• dyskusja • kolokwium • Ocena swobodnej wypowiedzi	• Konwersatorium
E.1.U1. Student identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	• K_U09	• aktywność w trakcie zajęć • Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego - Ocena swobodnej wypowiedzi	• Konwersatorium
E.1.U6. Student umie podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	• K_U13	• Dyskusja, aktywność w trakcie zajęć	• Konwersatorium
E.1.K1. gotów jest do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	• K_K03	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Wykłady

Zaliczenie wykładów jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz test obejmujący problematykę wykładów i ćwiczeń.

Ćwiczenia

Kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach z progami punktowymi. Warunkiem oceny pozytywnej jest uzyskanie 60% pozytywnych odpowiedzi.

Ocena końcowa

Średnia ocen uzyskanych z wykładów oraz ćwiczeń.

Literatura podstawowa

Literatura podstawowa

1. Aktualne akty prawne dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych w systemie Edukacji Narodowej oraz Pomocy Społecznej.
2. Badora S., Marzec D., red., *System opieki kompensacyjnej w Zjednoczonej Europie*, Kraków 2002.
3. Brągiel J., Badora S., red., *Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej*, Opole 2005.
4. Dąbrowski Z., red., *Węzłowe problemy opieki i wychowania w domu dziecka*, Olsztyn 1997.
5. Gajewska G., *Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki*, Zielona Góra 2009.
6. Kamińska U., *Wychowawcza i edukacyjna rola domu dziecka w Polsce*, Warszawa 2010.
7. Kolankiewicz M., red., *Zagrożone dzieciństwo: rodzinne i instytucjonalne formy opieki*, Warszawa 1998.
8. Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

Literatura uzupełniająca

Literatura uzupełniająca

1. Andrzejewski M., *Domy na piasku: domy dziecka – od opieki nad dzieckiem do wsparcia rodziny*, Poznań 2007.
2. Biedroń M., Prokosz M., red., *Teoretyczne i praktyczne aspekty współczesnej pedagogiki opiekuńczej*, Toruń 2001.
3. Borowski R., Wysocki D., *Placówki opiekuńczo-wychowawcze*, Płock 2001.
4. Heine M., Gajewska G., red., *Sieroctwo społeczne i jego kompensacja*, Zielona Góra 1999.
5. Kamińska U., *Zranione dzieciństwo: wychowankowie domu dziecka mówią*, Katowice 2000
6. Kelm A., *Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej*, Warszawa 2000
7. Łopatkowa M., *Samotność dziecka*, Warszawa, 1983.
8. Maciaszkowa J., *Z teorii i praktyki pedagogiki opiekuńczej*, Warszawa 1991.

9. Węgiński Z., *Opieka nad dzieckiem osieroconym: teoria i praktyka*, Toruń 2006.
10. Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Krzysztof Zajdel (ostatnia modyfikacja: 08-11-2019 09:04)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ